

NOVÉ PERSPEKTIVY ŠLECHTĚNÍ ŘEPKY OZIMÉ FIRMY SYNGENTA

The New Perspectives of Winter Rapeseed Breeding of Company Syngenta

Dagmar ČEJKOVÁ, Ivan VAREČKA
Syngenta Czech s.r.o., Syngenta Seeds

Úvod

Pěstování řepky ozimé nabývá v posledních letech stále více na významu. Dokladem toho je významný nárůst osetých ploch, které v současnosti dosahují více než 350 tis. ha. Za posledních 10 let se plochy oseté řepkou zvýšily z 266 tis. ha v roce 1998 na 357 tis. ha v r.2008, tj. index zvýšení na úrovni 134%. Plochy sa zvýšily nejen v ČR, ale i v Evropě. Tak, jak narůstaly plochy řepky ozimé, tak získávala více a více pozornosti i u šlechtitelských firem. Firma Syngenta jako jeden ze světových osivářských lídrů, zařadila řepku na důležité místo svého osivářského programu a poprvé před více než deseti lety vstoupila i na český trh. Během svého desetiletého programu ušla pořádný kus cesty, jejímž výsledkem jsou nové liniové odrůdy a hybridy, které jsou konkurenceschopné s nejvýkonnějšími materiály na trhu.

Pěstitelé- farmáři se v posledním období orientují čím dál více na hybridní řepky. Podíl hybridů na celkové ploše překročil 35 %. V západních státech není výjimkou, že se podíl hybridů pohybuje mezi 50 – 80%.

Společnost Syngenta Czech s.r.o. nabízí pěstitelům řepky osivo liniových i hybridních odrůd.

Veškeré osivo je mořeno přípravkem **Cruiser OSR**. Toto mořidlo obsahuje tři účinné látky, insekticidní *thiamethoxam* a fungicidní *fludioxonil* a *metalaxyl-M*. Kombinací těchto látek lze účinně předejít výskytu důležitých chorob i škůdců řepky.

Liniové odrůdy jsou dodávány v balení po 2 milionech semen s doporučeným výsevkem 550-600 000 klíčivých semen na 1 ha, hybridy jsou baleny po 1,5 mil. semen s doporučeným výsevkem 500 000 klíčivých semen/ha.

Osivo je finalizováno v závodech Nérac (ve Francii), Bad Salzflun (Německo) či Mezotúr (Maďarsko).

Firma Syngenta ve šlechtění hybridů používá vlastní systém šlechtění pod značkou SAFECROSS™.

Co je to SAFECROSS™?

- šlechtitelský systém tvorby nových hybridů
- není GMO
- odlišný od INRA OGURA systému
- je postavený na jaderné dědičnosti

Hlavní přínosy tohoto systému jsou:

- dosahování vysokého výnosu semen
- výnosová stabilita
- velmi dobrá přizpůsobivost prostředí
- velmi dobrá odolnost proti stresu

Touto metodou byly vyšlechtěny hybridy řepky Syngenta:

NK Petrol je středně raný hybrid vyššího vzrůstu, odolný proti poléhání. Vyznačuje se vysokým výnosem semen a oleje a dosahuje střední HTS. Obsah oleje dosahuje v průměru 47%.

NK Octans je raný hybrid nižšího vzrůstu s vynikající odolností proti vyzimování. Výnosový potenciál je vysoký a obsah glukosinolátů na úrovni liniiových odrůd.

NK Speed středně raný hybrid nižšího vzrůstu, vhodný do chladné i teplé pěstitelské oblasti. Předností tohoto hybridu je výnosová stabilita a velmi vysoký výnos oleje z ha.

NK Linus se řadí k novinkám firmy Syngenta, povolený v tomto roce, který bude zařazen do portfolia v následujícím roce 2010. Jde o středně raný materiál s vegetační dobou 187 dní, se střední výškou vzrůstu a rovnoměrným dozráváním. Výnosem se řadí ke špičkovým hybridům. Obsah oleje je střední až vyšší, dosahuje v průměru 45%.

Všechny hybridy se vyznačují dobrou tolerancí ke sclerotinii a černi řepkové.

Výnosy hybridů v poloprovozních pokusech ČZU ukazuje graf č.1.

Liniové odrůdy se uplatňují v celém spektru pěstitelských podmínek teplé i chladné oblasti. K základním liniovým odrůdám v našem portfoliu se řadí:

NK Passion je středně raná odrůda s extrémně vysokým obsahem oleje kolem 50%. Vyznačuje se výnosovou stabilitou. HTS je středně vysoká až vysoká. Odrůda má extrémně nízký obsah glukosinolátů (8 - 9µmol/g suš.).

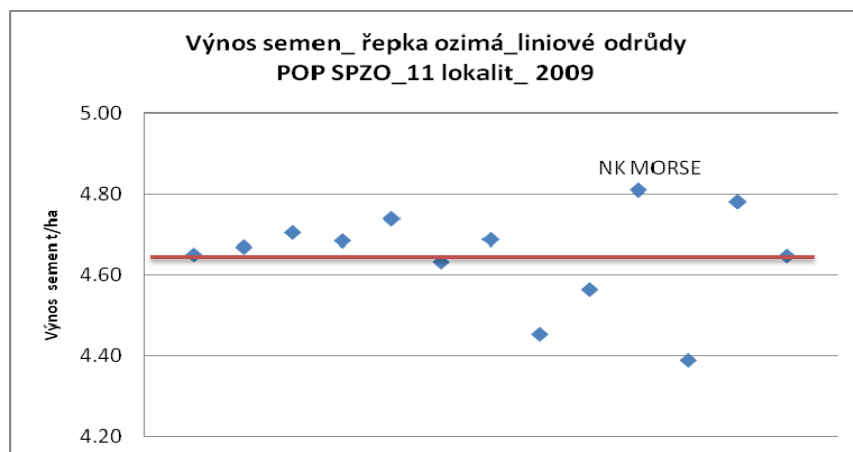
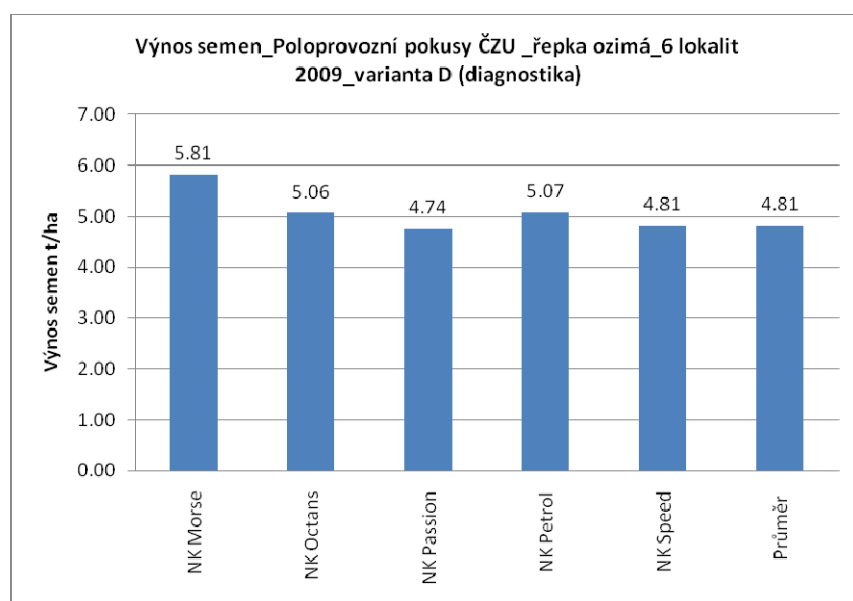
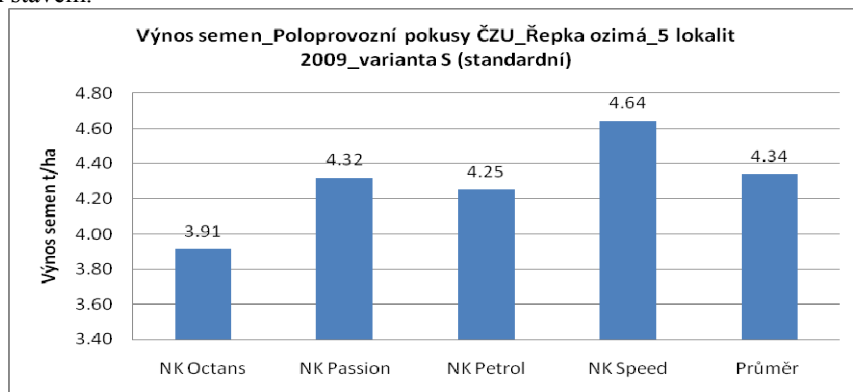
NK Morse byl zařazen do portfolia v roce 2009. Patří k odrůdám se stabilně vysokým výnosem semen. Je středního vzrůstu. Vykazuje velmi dobrou toleranci ke sclerotinii.

NK Diamond je novinkou na našem trhu s registrací v roce 2009. Je to středně raná liniová odrůda s vegetační dobou 187 dní, s ranějším kvetením. HTS dosahuje v průměru 4,25 g a obsah glukosinolátů v průměru 10,9µmol/g sušiny. NK Diamond je hodnocen jako výnosná odrůda se stabilním výnosovým potenciálem.

Výnosy liniových odrůd z poloprovozních pokusů ČZU znázorňuje graf č.2.

Všechny liniové odrůdy se vyznačují velmi dobrým zdravotním stavem.

V roce 2008/2009 byly založeny s uvedenými produkty poloprovozní odrůdové pokusy SPZO, z kterých Vám přinášíme přehled výsledků v grafu č.3.

Dlouholeté zkušenosti ze šlechtění nových odrůd chce naše společnost uplatnit i v podmínkách České republiky a být spolehlivým partnerem všech pěstitelů.

Kontaktní adresa

Ing. Dagmar Čejková, CSc., technická podpora DFC, Syngenta Czech s.r.o.; Ing. Ivan Varečka, Produktový specialista pro SK a CZ, Syngenta Seeds